

Nr 247.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för budgetåret 1947/48 till statens brandinspektion: avlöningar; given Stockholms slott den 18 april 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Torsten Nilsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 april 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet och statsrådet Mossberg anför chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Nilsson.

I årets statsverksproposition (Bil. 8, sjätte huvudtiteln, punkt 68) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ärendet, som kunde bli riksdagen förelagd, till Statens brandinspektion: Avlöningar för budgetåret 1947/48 beräkna ett förslagsanslag av 103 500 kronor. Anslaget upptogs med allenast beräknat belopp i avvaktan på att 1945 års civilförsvars-

utredning skulle under våren 1947 framlägga förslag rörande civilförsvarets organisation m. m. Civilförvarsutredningen har numera avgivit sitt betänkande i ämnet (SOU 1947: 10). Detta är alltjämt föremål för behandling inom socialdepartementet och hinner icke föreläggas 1947 års riksdag.

Till Statens brandinspektion: Avlöningar har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 103 000 kronor.

Den 10 maj 1946 har Kungl. Maj:t fastställt följande avlöningsstat för statens brandinspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

A. Riksbrandinspektören.		Kronor
1. Arvode		15 000
2. Ersättning till vikarie, <i>förslagsvis</i>		1 000
3. Arvoden åt sakkunniga, <i>högst</i>		5 000
B. Länsbrandinspektörerna, länsskogsbrandinspektörerna och distriktsskogsbrandcheferna.		
Arvoden		82 000
		Summa kronor 103 000.

Den 14 september 1944 har Kungl. Maj:t förklarat, att beträffande riksbrandinspektören skola i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 11—16 och 22 §§ civila avlöningsreglementet samt 3 § tilläggsbestämmelserna till reglementet, därvid riksbrandinspektören skall anses tillhöra lönegraden C 5.

Den 12 juli 1946 har Kungl. Maj:t beslutat om disposition av för budgetåret 1946/47 anvisade medel till bland annat arvoden och reseersättningar åt länsbrandinspektörer, länsskogsbrandinspektörer och distriktsskogsbrandchefer (se statsloggaren s. 412).

I skrivelse den 5 oktober 1946 har *civilförvarsstyrelsen* erinrat om, att ett av styrelsen år 1945 framlagt förslag om ändrad löneställning för riksbrandinspektören icke upptagits i 1946 års statsverksproposition. Styrelsen, som alltjämt funne en fullständig reglering i avlöningshänseende av befattningen som riksbrandinspektör vara en trängande angelägenhet, ansåge sig i avbidan på 1945 års civilförvarsutrednings förslag icke böra närmare återupptaga denna fråga till behandling. Intill dess slutligt förslag i detta hänseende kunde avgivas, borde arvode till riksbrandinspektören beräknas med samma belopp som för innevarande budgetår eller 15 000 kronor.

Styrelsen har i övrigt icke föreslagit annan ändring beträffande detta anslag än att för ersättning till vikarier för länsbrandinspektörerna borde beräknas ett med 500 kronor förhöjt belopp. I enlighet härmed skulle anslaget i riksstatsförslaget beräknas till 103 500 kronor.

1945 års *civilförvarsutredning* har i sitt förutnämnda betänkande (s. 96—104) — såvitt nu är i fråga — framhållit, att den nuvarande uppdelningen i fredsbrandförsvar och krigsbrandförsvar medfört vissa svårigheter att på

ett rationellt sätt lösa frågan om den centrala ledningen av brandförsvaret under Kungl. Maj:t. Enligt sin instruktion skulle nämligen riksbrandinspektören handlägga frågor rörande brandförsvaret under krig såsom föredragande i civilförsvarsstyrelsen, medan riksbrandinspektören i övrigt, i den mån ej annat följde av vad särskilt stadgats, vore direkt inför Kungl. Maj:t ansvarig för sin ämbetsförvaltning. Riksbrandinspektören avlönades från anslag under sjätte huvudtiteln under det att den till hans förfogande stående biträdespersonalen avlönades på civilförsvarsstyrelsens stat under femte huvudtiteln.

Vid sina överväganden rörande den framtida samordningen av civilförsvaret och brandväsendet hade utredningen icke ansett sig böra förorda en utbrytning av brandförsvaret från civilförsvaret i övrigt under krig. Beträffande brandväsendets organisation under fred har utredningen stannat för ett bibehållande av det nuvarande sambandet med civilförsvaret.

Om riksbrandinspektörens ställning har utredningen anfört, att denne, i enlighet med den nyss angivna ståndpunkten, alltjämt skulle handlägga frågor rörande brandförsvaret under krig såsom föredragande i civilförsvarsstyrelsen. Utredningen hade även övervägt lämpligheten av att — oavsett krigsbrandförsvarets bibehållande inom civilförsvarsstyrelsen — överföra den på civilförsvarsstyrelsens stat upptagna personalen inom riksbrandinspektörens avdelning till en fristående statens brandinspektion, vilken därvid skulle anvisas erforderliga personal- och omkostnadsanslag under sjätte huvudtiteln. I samband därmed skulle beslutanderätten i vissa fredsbrandärenden, avseende statsbidragsgivning till kommuner för vissa till brandväsendet hörande anordningar ävensom viss upphandling för brandväsendets behov, tillerkännas riksbrandinspektören, vilken jämväl skulle förvalta vederbörande anslag.

Emellertid hade, fortsätter utredningen, en undersökning visat, att skiljandet av riksbrandinspektörens avdelning från civilförsvarsstyrelsen skulle medföra betydande merkostnader. Å avdelningen sysselsattes för närvarande — förutom riksbrandinspektören — fem heltidsanställda och en halvtidsanställd befattningshavare. Nettolönekostnaderna för denna personal uppginge till omkring 39 000 kronor. Enligt av t. f. riksbrandinspektören utarbetat förslag skulle å en självständig statens brandinspektion erfordras sammanlagt åtta heltidsanställda befattningshavare. Nettolönekostnaderna för angivna personal torde, under hänsynstagande till den lönegradsplacering som förutsatts, kunna beräknas till omkring 67 000 kronor. Det ökade personalbehovet för-anleddes närmast av de kamerala göromål, som nu bestredes av civilförsvarsstyrelsens administrativ-kamerala byrå men vid en utbrytning skulle kräva anställande av särskild personal. Utredningen hade av hänsyn till nu anförda kostnadsökning icke ansett sig böra förorda den berörda utbrytningen. Riksbrandinspektören torde emellertid lämpligen kunna instruktionsmässigt tillerkännas befogenhet att utöva beslutanderätt å civilförsvarsstyrelsens vägnar i ett flertal av de tidigare angivna statsbidrags- och upphandlingsärendena.

Utredningen har icke uttalat sig om löneställningen för riksbrandinspektören.

Över utredningens förslag ha utlåtanden avgivits av, bland andra, riksbrandinspektören den 3 mars 1947 och av civilförsvarsstyrelsen den 7 mars 1947.

Riksbrandinspektören har tillstyrkt utredningens förslag om bibehållande av nuvarande organisation av brandväsendet. Som utredningen i sitt betänkande ej ingått på någon lösning av frågan om sambandet i fred mellan civilförsvarsstyrelsen och brandväsendet, utan endast inskränkt sig till att föreslå en viss personalorganisation av samma omfattning, som redan nu funnes å riksbrandinspektörens avdelning, samt berört frågan om behandlingen av statsbidragsärenden, borde frågan om en definitiv lösning av organisationen av det fredsmässiga brandförsvarets centrala ledning nu upptagas.

Efter att ha lämnat en redogörelse för de betydelsefulla och omfattande arbetsuppgifter, som åvilade riksbrandinspektören och dennes personal, anföres i fortsättningen, att för ett fullgörande av åliggandena krävdes, att till riksbrandinspektörens förfogande ställdes personal, vilken, förutom den tekniska och juridiska beredningen, svarade för ärendenas kontinuerliga expediering. Personal hade redan ställts till riksbrandinspektörens förfogande genom att riksbrandinspektören direkt övertagit luftskyddsinspektionens brandtekniska avdelning. Detta riksbrandinspektörens kansli hade i tal och skrift benämnts statens brandinspektion efter den i propositionen 1944: 274 använda nomenklaturen. Riksbrandinspektören ville nu föreslå, att detta kansli såsom statens brandinspektion under riksbrandinspektörens direkta ledning från och med nästa budgetår övertog riksbrandinspektörens enligt instruktion tillkommande uppgifter och ärenden och att för riksbrandinspektören nu gällande instruktion omarbetades att gälla statens brandinspektion.

Riksbrandinspektörens förslag innebär vidare, att vissa av civilförsvarsstyrelsens anställda, som redan nu biträdde riksbrandinspektören, skulle överföras från femte till sjätte huvudtiteln och redovisas under statens brandinspektion.

Beträffande riksbrandinspektörens löneställning framhålles i utlåtandet, att det syntes riksbrandinspektören nödvändigt, att lönefrågan snarast upptoges till behandling och att riksbrandinspektören gäves ordinarie ställning med placering i lägst lönegraden C 8.

Civilförsvarsstyrelsen har i sitt utlåtande över betänkandet anslutit sig till utredningens uppfattning, att ändring ej borde ske i riksbrandinspektörens nuvarande ställning i förhållande till civilförsvarsstyrelsen.

Styrelsen har därefter i särskild skrivelse den 11 mars 1947 i anslutning till sina petita för budgetåret 1947/48 förordat, att riksbrandinspektören inplacerades i lönegraden C 6.

*Departements-
chefen.*

Handläggningen av ärenden rörande brandförsvaret kommer från och med nästa budgetår att överflyttas från kommunikationsdepartementet till inrikesdepartementet. För brandväsendet erforderliga anslag äro avsedda att anvisas under en ny huvudtitel, betecknad V a. Ärenden rörande civilförsvaret och brandförsvaret komma därefter att handläggas inom samma departement.

De förslag beträffande civilförsvaret, vilka framlagts av 1945 års civilför-

svarsutredning, komma icke att föranleda proposition till årets riksdag. På grund härav torde även frågan om brandförsvarets förhållande till civilförsvaret tills vidare böra hållas öppen. Jag har därför icke ansett mig nu böra upptaga det av riksbrandinspektören framlagda förslaget till omorganisation av statens brandinspektion till prövning.

Riksbrandinspektören torde således tills vidare böra bibehålla sin ställning som föredragande i civilförsvarsstyrelsen beträffande brandförsvaret under krig samt sina självständiga inspektionsbefogenheter, såvitt angår brandförsvaret under fred. Detta bör emellertid ej utgöra hinder för vidtagande av sådana jämkningar mellan civilförsvarsstyrelsens och riksbrandinspektörens befogenheter, som kunna finnas ur administrativ synpunkt lämpliga. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, i avbidan på en slutlig reglering av hithörande frågor, meddela erforderliga instruktionsbestämmelser.

I det läge organisationsfrågan befinner sig och då riksbrandinspektören under hand anmält önskemål om att få kvarstå i arvodesanställning jämväl under nästa budgetår, anser jag mig icke heller böra upptaga frågan om ändrad löneställning för riksbrandinspektören till behandling i detta sammanhang.

Vad angår länsbrandinspektörerna, länssocksbrandinspektörerna och distriktssocksbrandcheferna har jag icke funnit anledning till erinran mot civilförsvarsstyrelsens förslag, att arvodesposten för nästa budgetår höjes med 500 kronor till 82 500 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles, efter förslag av riksbrandinspektören, meddela beslut om fördelningen av nu ifrågavarande delpost på olika län.

I övrigt torde några ändringar i avlöningsstaten icke vara påkallade. I enlighet härmed skulle anslaget till Statens brandinspektion: Avlöningar behöva anvisas med 103 500 kronor, vilket innebär en ökning med 500 kronor jämfört med innevarande budgetår.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens brandinspektion: Avlöningar* å riksstaten under Va huvudtiteln för budgetåret 1947/48 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 103 500.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Dagmar Jägerstad.